

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Pentru fiecare dintre următorii itemi, scrieți, pe foaia de examen, doar cifra corespunzătoare și notați în dreptul ei doar litera asociată răspunsului corect. Este corectă o singură variantă de răspuns.

- Filosoful L. Blaga apreciază că sensul existenței umane constă în:
a. sociabilitate
b. principiul suveranității
c. responsabilitatea de sine
d. destinul creator
- Teoriile care au la bază conceptele de bine și de rău sunt teorii:
a. epice
b. morale
c. științifice
d. ale adevărului
- O problemă controversată din punct de vedere moral, precum inteligența artificială, este abordată, în mod explicit, de către:
a. etica deontologică
b. etica aplicată
c. hedonism
d. eudaimonism
- În sens general, libertatea se referă la:
a. absența constrângerilor
b. numeroase limitări
c. prezența constrângerilor
d. interzicerea drepturilor
- În vederea unei bune conviețuiri cu ceilalți, omul își exercită natura de ființă:
a. dominantă
b. despotică
c. hedonistă
d. socială
- Etica poate fi considerată ca fiind teleologică, dacă fericirea este:
a. concepută ca scop
b. concepută într-un sens abuziv
c. mijloc de folosire a semenilor
d. mijloc de manipulare
- Filosoful existențialist J. P. Sartre consideră că:
a. omul este condamnat să fie liber
b. ființa umană este dependentă de divinitate
c. omul este supus unei libertăți limitate
d. existența umană este condiționată computerizat
- Natura umană înseamnă un set de trăsături care:
a. definesc omul
b. nu există
c. sunt inventate
d. definesc neantul
- Fundamentul moralei kantiene este:
a. imperativul categoric
b. principiul maximizării fericirii
c. utilitatea
d. pragmatismul
- Problema fericirii ca activitate a sufletului conformă cu virtutea, este abordată de:
a. B. Russell
b. Platon
c. Aristotel
d. L. Wittgenstein

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Analizați, într-o pagină, problematica *libertății social-politice*, din perspectivă filosofică. Punctajul se acordă pentru:

- a) numirea unui filosof care, în scrierile sale, a făcut referire la problematica libertății social-politice **1 punct**
- b) precizarea explicită a tezei/ideii filosofice despre problematica libertății social-politice **2 puncte**
- c) explicarea unei teze/idei filosofice, precizată explicit la subpunctul b) **6 puncte**
- d) ilustrarea tezei/ideii filosofice pe care ați precizat-o, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană **4 puncte**
- e) menționarea unei consecințe asupra acțiunilor omului, în cazul în care acesta ar avea libertate absolută **1 punct**
- f) utilizarea adecvată a limbajului de specialitate **1 punct**
- g) încadrarea în limita de spațiu precizată **1 punct**

B. Argumentați în favoarea sau împotriva tezei potrivit căreia: *orice autoritate caută să limiteze libertatea individuală*. **8 puncte**

C. Ilustrați, printr-un exemplu concret modul în care alegerile individuale influențează funcționarea societății. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Aceste ființe raționale nu sunt deci numai scopuri subiective, a căror existență are o valoare pentru noi ca efect al acțiunii noastre, ci sunt scopuri obiective, adică lucruri a căror existență în ea însăși este un scop, căruia nu i se poate substitui nici un alt scop, pentru care el ar trebui să servească numai ca mijloc, fiindcă fără acesta nu s-ar putea găsi nicăieri nimic de valoare absolută.

(Imm. Kant, *Bazele metafizicii moravurilor*)

- 1. Formulați, pe baza textului dat, teza filosofică. **4 puncte**
- 2. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *ființă rațională* și *scop obiectiv*, utilizând termenii menționați în sens filosofic. Punctajul se acordă pentru:

- a) utilizarea fiecăruia dintre cei doi termeni dați în sens filosofic **2 puncte**
- b) evidențierea corelației existente între termenii dați **6 puncte**
- c) coerența textului redactat **1 punct**
- d) încadrarea în limita de spațiu precizată **1 punct**
- 3. Argumentați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice din textul dat. **6 puncte**

B. În context contemporan există o gamă largă de probleme de etică aplicată.

- 1. Menționați două caracteristici ale eticii aplicate. **4 puncte**
- 2. Construiți un argument în favoarea sau împotriva ideii potrivit căreia eutanasia este imposibil de justificat moral. **6 puncte**

Ministerul Educației și Cercetării
Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. d)
Filosofie
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 3

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.**
- **Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

câte 3 puncte pentru fiecare răspuns corect, astfel:

1-d, 2-b, 3-b, 4-a, 5-d, 6-a, 7-a, 8-a, 9-a, 10-c

10x3p= **30 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A.

- a) numirea unui filosof care, în scrierile sale, a făcut referire la problematica libertății social-politice **1 punct**
- b) precizarea explicită a tezei/ ideii filosofice cerute **2 puncte**
- c) explicarea tezei/ideii filosofice precizate: explicare adecvată -6p./ explicare superficială, neconvingătoare -2p. **6 puncte**
- d) ilustrarea tezei/ideii filosofice precizate, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană (în situația în care candidatul tratează subiectul la nivel teoretic, fără a formula un exemplu concret, se acordă 1 punct din cele 4 puncte posibile) **4 puncte**
- e) menționarea unei consecințe asupra acțiunilor omului, în cazul în care acesta ar avea libertate absolută **1 punct**
- f) utilizarea adecvată a limbajului de specialitate **1 punct**
- g) încadrarea în limita de spațiu precizată (1 pagină ± ¼ pagină) **1 punct**

B. argumentarea în favoarea sau împotriva tezei date: argumentare convingătoare cu respectarea structurii formale a argumentării (premisă, conectori logici, concluzie) -8p./ argumentare convingătoare fără respectarea structurii formale a argumentării (premisă, conectori logici, concluzie) -6p /argumentare neconvingătoare, superficială -3p. **8 puncte**

C. ilustrarea cerută: scrierea oricărui exemplu concret, adecvat -6p/ scrierea unei explicații corecte, dar la nivel teoretic, fără însă a formula un exemplu concret -2p. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A.

1. formularea, pe baza textului dat, a tezei lui Imm. Kant **4 puncte**
- 2.a) câte 1 punct pentru utilizarea fiecăruia dintre cei doi termeni dați în sens filosofic **2x1p= 2 puncte**
- b) evidențierea corelației existente între termenii dați: evidențiere adecvată -6p/evidențiere superficială, neconvingătoare -2p. **6 puncte**
- c) coerența textului redactat **1punct**
- d) încadrarea în limita de spațiu precizată(1/2 pagină± 2 rânduri) **1punct**
3. argumentarea punctului de vedere personal cerut: argumentare convingătoare -6p./ argumentare neconvingătoare, superficială – 2p **6 puncte**

B.

1. câte 2 puncte pentru menționarea oricăror două caracteristici ale eticii aplicate **2x2p= 4 puncte**
2. construirea argumentului cerut: construirea unui argument cu respectarea structurii formale a argumentării (premisă, conectori logici, concluzie) -6p./ construirea unui argument fără respectarea structurii formale a argumentării (premisă, conectori logici, concluzie) -2p **6 puncte**